

Prevenција: Budi informiran, budi aktivan - program prevencije razvoja ovisnosti kod mladih smještenih u u eni ke domove

Provoditelj: Udruga Terra

Godina provedbe: 2022

Kratki opis programa

Op i cilj programa „Budi informiran, budi aktivan“ je potaknuti mlade da aktivno i odgovorno preuzimaju odgovornost za svoje mentalno i fizi ko zdravlje, da promišljaju i razvijaju osobnu i društvenu odgovornost.

Programske aktivnosti sastoje se od onih edukativnog i kreativnog karaktera (predavanja, radionice, osmišljavanje edukativnih materijala) koje se održavaju u prostorima u eni kih domova te aktivnosti terenskog rada koji podrazumijeva obilaske neformalnih okupljališta mladih (okolica domova, parkovi, parkirališta) i podjelu edukativnih letaka i kondoma uz pružanje relevantnih informacija o rizicima prekomjerne konzumacije alkohola i eksperimentiranja sa drogama i drugim sredstvima ovisnosti.

Korisnici obuhva eni projektom su mladi smješteni u u eni ke domove Kvarner i Podmurvice, kao i studenti sanitarnog inženjerstva MEDRI; dolaze iz raznih krajeva Hrvatske.

54 u enika srednjoškolaca, od 15 do 19 godina; 29 smještenih u u eni ki dom Kvarner, 28 u enika smještenih u Dom Podmurvice te 17 studentica MEDRI.

U enici Prirodoslovo – grafi ke škole i Medicinske škole u Rijeci sudjelovali su na tribini organiziranoj povodom Svjetskog dana borbe protiv AIDS-a 1.prosinca u Gradskoj vije nici, njih 20, a u Prirodoslovno – grafi koj školi održali smo u sklopu Mjeseca borbe protiv ovisnosti za 20 u enika i predavanje na temu psihoaktivnih supstanci i spolono prenosivih bolesti naziva „Izme u rizi nog i sigurnog ponašanja“.

Tako er, procjenjujemo da je oko 1500 mladih iz op e populacije dobilo je informacije diseminacijom edukativnih i informativnih sadržaja putem outreacha i društvenih platformi.

Program „Budi informiran, budi aktivan“ Udruga Terra provodi u partnerstvu s U eni kim domom Podmurvice i U eni kim domom Kvarner (u oba doma za koordinaciju provo enja aktivnosti projekta zaduženi su stru ni suradnici – pedagog i zdravstveni voditelj), Medicinskim fakultetom Sveu ilišta u Rijeci te u suradni kom odnosu sa Domom Željezni ke tehni ke škole Moravice (stru na služba – pedagozi škole i doma). Program provodi Terrin stru ni tim s višegodišnjim iskustvom u radu s djecom i mladima s poreme ajima u ponašanju kao i s op om populacijom mladih kroz provo enje preventivnih programa.

Sažetak programa

Program „Budi informiran, budi aktivan“ za ciljanu skupinu ima mlade srednjoškolske dobi smještene u u eni ke domove s podru ja Primorsko-goranske županije. Iz razgovora sa stru nim suradnicima u eni kih domova zaduženim za provo enje preventivnih programa i osmišljavanje edukativnih aktivnosti (pedagozi, psiholozi), saznajemo kako unato intenzivnom radu odgajatelja sa djecom smještenom u u eni ke domove i dalje postoji potreba za angažmanom vanjskih stru nih suradnika koji bi u domovima provodili aktivnosti s ciljem educiranja mladih o drogama, alkoholu, pušenju, kocki, ovisnosti o interentu i posebno kvalitetnom provo enju slobodnog vremena.

Op i cilj programa „Budi informiran, budi aktivan“ je potaknuti mlade da aktivno i odgovorno preuzimaju odgovornost za svoje mentalno i fizi ko zdravlje, da promišljaju i razvijaju osobnu i društvenu odgovornost.

Specifi ni ciljevi programa su pove ati nivo znanja o mogu im štetnim posljedicama konzumacije alkohola, droga i drugih mogu ih sredstava ovisnosti, pove ati znanje o sebi – o specifi nostima mentalnog i fizi kog funkcioniranja adolescenata. Poseban naglasak biti e stavljen na unaprje enje strategije donošenja odluka i asertivnog ponašanja kao i motiviranje mladih za kvalitetnije provo enje slobodnog vremena, osvještavanje i ja anje njihovih talenata te osnaživanje samopouzdanja. Ciljevi su i pove ati nivo znanja o mogu im štetnim posljedicama konzumacije alkohola i droga te drugih ovisnosti kod osoblja u eni kih domova te stvoriti mrežu stru ne podrške u eni kim domovima (stru ni suradnici doma, škole, roditelji, obiteljski lije nik, Terrin stru ni tim). Uklju iti mlade u promoviranje zdravih

stilova života u svojoj zajednici i uključiti vlasnike klubova okupljališta mladih u preventivne aktivnosti također su važni ciljevi ovog programa.

Program se provodi u partnerstvu s Ueni kim domovima Podmurvice i Kvarner iz Rijeke te u uskom suradničkom odnosu s Domom željezničke tehničke škole Moravice (općina Vrbovsko) u kojima će se projektne aktivnosti odvijati kroz grupni edukativni rad s učenicima. Dom u Moravicama odabran je zbog dislociranosti od većeg gradskog središta i potrebe rada s domovima u manjim sredinama. Partner na projektu je i Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci, čiji studenti (njih 20) sudjeluju u provođenju radionica u ueni kim domovima te osmišljavanju edukativnih materijala koje će zajedno s učenicima koristiti za potrebe outreach-a. Studenti su i sami primarni korisnici koji se educiraju o za njih dvostruko važnim temama, kako osobno, tako i u profesionalnom smislu, kao budući i zdravstveni djelatnici.

Programskom aktivnosti outreacha, odnosno obilascima mjesta okupljanja mladih (neformalna okupljališta na područjima detektiranim kroz razgovore s mladima koji sudjeluju na radionicama) dopire se do opće populacije mladih koje podjelom edukativnog materijala i kondoma te neformalnim razgovorima upoznajemo s mogućim rizicima ekscesivnog pijenja alkohola kao i rizicima eksperimentiranja s drugim sredstvima ovisnosti. Outreach radom koji se odvija periodički tijekom provedbe projekta stupamo u kontakt s do 1000 mladih u dobi 15-25 godina, oba spola. Korisnička skupina obuhvaćena ovim programom je i stručni kadar partnerskih i suradničkog doma (pedagozi, psiholozi, odgajatelji) s kojima će tim Udruge Terra raditi kroz edukacije o sredstvima ovisnosti i specifičnostima rada s mladima povećanog rizika za razvoj poremećaja u ponašanju i ovisničkog ponašanja.

Programske aktivnosti sastoje se od onih edukativnog i kreativnog karaktera (predavanja, radionice, osmišljavanje edukativnih materijala) koje se održavaju u prostorima ueni kih domova te aktivnosti terenskog rada koji podrazumijeva obiliske neformalnih okupljališta mladih (okolica domova, parkovi, parkirališta) i podjelu edukativnih letaka i kondoma uz pružanje relevantnih informacija o rizicima prekomjerne konzumacije alkohola i eksperimentiranja sa drogama i drugim sredstvima ovisnosti. Aktivnosti su većim svojim dijelom usmjerene na rad s učenicima i općom populacijom mladih, manjim ali nipošto manje važnim dijelom na rad na edukaciji djelatnika ueni kih domova o štetnim posljedicama uzimanja droga i alkohola kao i specifičnostima rada s mladima u riziku za razvoj ovisničkog ponašanja.

Grupni rad s učenicima smještenim u ueničke domove (edukativne radionice i predavanja) održava se u prostorima domova po 10 radionica u Ueničkom domu Podmurvice i Domu Kvarner, odnosno 4 radionice u Ueničkom domu željezničke tehničke škole Moravice – općina Vrbovsko i 3 na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci. Redoviti konzilijarni sastanci sa stručnim suradnicima partnerske i suradničke organizacije održavaju se kvartalno, uz redovitu komunikaciju telefonom i osobno. Outreach rad koji podrazumijeva obiliske neformalnih okupljališta mladih održava se periodički tijekom provedbe projekta (uglavnom vikend obilasci okupljališta mladih na području grada Rijeke). Očekivani rezultati odnose se na povećan nivo znanja o mogućim štetnim posljedicama konzumacije alkohola, droga, kockanja i zlouporabe novih tehnologija, specifičnostima mentalnog i fizičkog funkcioniranja adolescenata te osnažen razvoj talenata, interesa i radnih navika. Očekujemo da će se programskim aktivnostima, kroz individualizirani pristup, uspostaviti uspješna komunikacija i odnos povjerenja s djecom korisnicima programa koji će biti motiviraniji za uključivanje u edukativne i kreativne aktivnosti, da će im se kroz osnaživanje vlastitih resursa i omogućavanjem iskustva uspjeha podići razina samopoštovanja. Kroz motivaciju za kvalitetnije provođenje slobodnog vremena te osvještavanje i jačanje talenata mladih 10% mladih biti će uključeno u volonterske aktivnosti na projektu. Radionicama održanim na odgajateljskim vijećima domova podiignut će se razina neophodnog znanja osoblja uključenog u odgoj i obrazovanje djece smještene u ueničke domove.

1. Županije provedbe

Primorsko-goranska

2. Datum početka i završetka programa

Datum početka: 01.01.2020

Datum završetka: 31.12.2022

3. Ostvaruje li program formalno partnerstvo u zajednici

da

4. Ako da, s kim (suradnik u provedbi)

Program „Budi informiran, budi aktivan“ Udruga Terra provodi u partnerstvu s Ueni kim domom Podmurvice i Ueni kim domom Kvarner, Medicinskim fakultetom Sveuilišta u Rijeci te u suradnikom odnosu sa Domom Željezničke tehničke škole Moravice

5. Dosadašnja iskustva udruge/institucije u provođenju istog ili sličnih programa

Mjesto provedbe programa: Grad Rijeka, Moravice (Primorsko-goranska županija).2004. Terra otvara Savjetovalište za ovisnike i njihove roditelje koje danas ima važnu ulogu u zaštiti i promicanju mentalnog zdravlja mladih besplatnom podrškom od strane stručnjaka educiranih za individualno i obiteljsko savjetovanje. Tijekom godina Savjetovalište je postalo prepoznatljivo ne samo radi dostupnosti psiholoških, psihoterapijskih i psihijatrijskih usluga širokim skupinama korisnika (marginalizirane skupine, obitelji, djeca i mladi) već i radi kvalitetnih preventivnih programa za sprječavanje razvoja rizika ponašanja koji se provode u osnovnim i srednjim školama te ueni kim i dječjim domovima. Potaknut odličnim iskustvom u provedbi MEMOAIDS projekta, stručni tim Terre razvija novi projekt "Zajedno u prevenciji - skupa za mlade" koji se temelji na vršnjoj edukaciji, a cilj mu je pridonijeti razvoju sposobnosti i vještina mladih ljudi koje će im omogućiti aktivno, djelotvorno i odgovorno suočavanje sa situacijama i izazovima u svakodnevnom životu, što će prevenirati rizike oblike ponašanja. Specifični ciljevi projekta su povećati općeniti nivo znanja o štetnim utjecajima droga, alkohola, pušenja i spolno prenosivim bolestima kao i razviti samopoštovanje mladih, socijalne vještine i asertivnost te odgovornost za vlastiti razvoj i postupke. Program je obuhvatao odabrane razrede u srednjim školama u Rijeci i okolici, odnosno uenike, razrednike i stručne suradnike. Također, Terra počinje s razvojem te provedbe preventivnog programa za osnovne škole "Vrijeme za razgovor". Projekt ima za cilj unaprijediti vještine i sposobnosti korisnika za uspješniju suradnju i kvalitetniju komunikaciju, osobito na relaciji dijete-roditelj-nastavnik i to provedbom radionica i predavanja u uključenim osnovnim školama. Cilj je stoga utjecati na razvijanje svijesti o sebi, vlastitim emocijama i samopoštovanju kao i svijesti o drugima kroz bolje razumijevanje i poštovanje njihovih emocija, potreba i razlika te povećati sposobnost suradnje, uzajamnosti, pregovaranja i rješavanja sukoba. Ciljanu skupinu čine uenici osnovnih škola (7.i 8.razred), njihovi roditelji, nastavnici i stručni suradnici škola. U sklopu projekta Savjetovališta razvijaju se projekti selektivne i indicirane prevencije ovisnosti i drugih rizika ponašanja "Savjetovalište i drop in centar za mlade" i "Prevenција razvoja ovisnosti kod rizika mladih". Kroz ove programe oblikuje se i mobilni tim psihologa koji je zadatak pružanje usluge individualnog, grupnog i obiteljskog savjetovanja na terenu. Kroz programe Prevenција razvoja ovisnosti kod rizika mladih i Savjetovalište i drop in centar za mlade u riziku Terra započinje rad s djecom u dječjim domovima „Izvor“ u Selcu i „Ivana Brlić Mažurani“ u Lovranu. Aktivnosti ovih programa uz individualno, obiteljsko, grupno, online i telefonsko savjetovanje te formiran dnevni boravak za mlade, uključuju i grupne radionice koje nude kreativne sadržaje, sadržaje koji pospješuju stjecanje vještina i znanja potrebnih za savladavanje školskih zadataka te sadržaje stjecanja praktičnih vještina. Program "Budi informiran, budi asertivan" krenuo je 2014. godine i obuhvatio je posebno ranjivu djecu koja su zbog školovanja morala napustiti svoj roditeljski dom i boraviti u ueni kim domovima. Do sada je provedbom ovog programa uspostavljeno partnerstvo s Domom uenika Sušak, Ueni kim domom Lovran, Ueni kim domom Podmurvice, Domom Kvarner i Domom željezničke tehničke škole Moravice.

Godina u kojoj se program provodio: 2022

Broj obuhvaćenih korisnika: 71

6. Je li program originalno autorsko djelo nositelja ili je preuzet za korištenje uz dozvole autora

Izvor programa: Originalni program

Originalni naziv programa na jeziku s kojeg je preuzet:

7. Razina preventivnih intervencija

Selektivna

8. Okruženje na koje je program primarno usmjeren

9. Rizici i zaštitni imbenici na koje program cilja

Rizici imbenici: Nedostatak podrške, nedostatak roditeljskog nadzora, vršnjački utjecaj (vršnjaci koji koriste drogu), nedostatne interakcije mladih ljudi sa svojim obiteljima, nedostatak akademskih i/ili rekreacijskih programa za djecu i mlade u izvanškolskom vremenu i vikendima,

Zaštitni imbenici: Razvoj socijalnih kompetencija, povezanost s vršnjacima konvencionalnih stavova, dosljedne i jasne norme i poruke u zajednici koje podupiru nekorištenje sredstava ovisnosti.

10. Procjena potreba

Način provedbe: Udruga Terra uz aktivan rad s mladima povišenog rizika za razvoj ovisnog ponašanja već duži niz godina provodi i program primarne prevencije razvoja ovisnosti u srednjim školama Primorsko-goranske županije, a 2014. godine započela provedbu upravo ovog projekta u partnerskim i suradničkim domovima. Iskustva prikupljena kroz direktan rad s ciljanom populacijom srednjoškolaca u skladu su sa svim relevantnim istraživanjima koja proučavaju ovisna ponašanja mladih. Kroz edukativne radionice i posebno važne neformalne grupne razgovore s mladima dolazimo do potvrde zaključaka istraživanja za 2015. godinu koje je proveo ESPAD (podaci HZZJZ), a koji ukazuju na sve veću pojavnost uzimanja novih psihoaktivnih droga među mladima. Hrvatska je u tom segmentu iznad europskog prosjeka, a učenici u prosjeku već koriste nove psihoaktivne tvari u odnosu na već poznate (kokain, ecstasy, LSD). Ovdje je potrebno upozoriti na rastu veću pojavnost i laku dostupnost (na Internetu i u smartshopovima) novih droga te rizike koji se povezuju s njihovim konzumiranjem (netipični sustavi trovanja i prateće negativne posljedice (poput npr. psihoza). Rezultati navedenih istraživanja pokazuju i vrlo veliku raširenost konzumiranja legalnih sredstava ovisnosti (alkohol, duhan i sl.) kao i razvijanje ovisnih ponašanja o društvenim igricama, kockanju, klađenju i sl. Jedan od faktora povećanog rizika za razvoj rizičnih oblika ponašanja ili ovisnog sindroma je način provođenja slobodnog vremena mladih. Naime, dosadašnja istraživanja i praksa pokazuju da strukturirano slobodno vrijeme može biti zaštitni faktor rizičnim ponašanjima, dok je bavljenje nestrukturiranim aktivnostima u odsutnosti odraslih povezano sa sklonošću rizičnim ponašanjima. Tako je istraživanjem Povezanost slobodnog vremena s rizičnim ponašanjima kod mladih, (Jugović, Bezinović, 2007.) potvrđena hipoteza da je bavljenje strukturiranim izvannastavnim i sportskim aktivnostima povezano s manje rizičnim ponašanjima, a već se provode vrijeme u nekim izlascima sa sklonošću rizičnim ponašanjima. Rezultati ukazuju kako je među mladima koji često izlaze najviše onih koji su skloni svim rizičnim ponašanjima, u usporedbi s mladima koji rijetko izlaze ili uopće ne izlaze. Mladi koji se bave strukturiranim aktivnostima manje su skloni rizičnim ponašanjima, posebice konzumiranju cigareta i marihuane, u odnosu na mlade koji vrijeme ne provode na strukturiran način.

Važnost slobodnog vremena za mladoga čovjeka jest u tome što se upravo tada, kada su mladi oslobođeni pritiska obaveza, razvijaju njihovi interesi. Interes je trajna usmjerenost znatiželje prema hobijima, zanimanjima i općenito aktivnostima koje nam je ugodno izvoditi, a istraživanja pokazuju kako mladi imaju vrlo heterogene interese. To je potpuno razumljivo jer još uvijek traže što je to što ih najviše zanima, što ih može učiniti zadovoljnim i u kojim se to situacijama osjećaju ugodno. Potom što se i izabiru takve situacije. Autori koji su se bavili interesima malodobnih prijestupnika (delinkvenata) proučavali su njihovo slobodno vrijeme i došli su do zaključaka kako se najveći broj kažnjivih djela događa upravo u slobodno vrijeme koje je često ispunjeno dosadom i dokoličarenjem. Upravo su to i mladi koji imaju problem s drogom naveli kao glavni uzrok posezanja za drogom jer ispitanici u ispitivanjima koja smo proveli tijekom neposrednog rada s eksperimentatorima i ovisnicima navode da najviše započnu s eksperimentiranjem iz znatiželje, iz potrebe za zabavom i zbog dosade, a sve su to manifestacije koje sugeriraju probleme sa samokontrolom ponašanja koja onda i dovodi do delikventnog ponašanja. Dakle, slobodno je vrijeme mladim ljudima jednako moguće za afirmaciju (zdravih) interesa kao i rizikoinicijator za početak zlouporabe sredstava ovisnosti. „Neorganizirano slobodno vrijeme mladima je karakteristika je mladih s poremećajima u ponašanju ...maloljetni delikventi samo trećinu slobodnog vremena provode organizirano.“ (Lebedina Manzoni, 2007.). Dakle, poznavati strukturu interesa mladih svakako će olakšati da im se pomogne u organizaciji slobodnog vremena te tako prevenirati moguće delikventno ponašanje ili pak kurativno djeluje na već razvijena aberantna ponašanja (Brlas, Važno je ne započeti. Neki temeljni pojmovi psihologije ovisnosti, ZZJZ VPŽ). Istraživanje o

pušenju, alkoholu, kockanju, drogama i slobodnom vremenu među učenicima u Virovitičko-podravskoj županiji, (Venus, Brlas, Šerepac, 2013) također pokazuje da učenici započinju s pušenjem kako bi ispali važni pred vršnjacima, odnosno zato što oponašaju odrasle, ali zabrinjava činjenica da četvrtini srednjoškolaca pušenje naprosto godi.

Program BIBA svojim edukativnim i grupnim savjetodavnim aktivnostima koje se provode u prostorima učeničkih domova i na neformalnim okupljalištima mladih uspješno nadopunjava postojeće preventivne programe i aktivnosti u učeničkih domova.

Iz razgovora sa stručnim suradnicima u učeničkih domova zaduženim za provođenje preventivnih programa i osmišljavanje edukativnih aktivnosti (pedagozi, psiholozi), saznajemo kako, unatoč intenzivnom radu odgajatelja sa djecom smještenom u učeničke domove, i dalje postoji potreba za angažmanom vanjskih stručnih suradnika koji bi u domovima provodili aktivnosti s ciljem educiranja mladih o drogama, alkoholu, pušenju, kocki, ovisnosti o internetu i posebno kvalitetnom provođenju slobodnog vremena. Izvješćuju o potrebi unaprijeđenja prevencije ovisnosti i rada sa odgajateljima i drugim osobljem doma, o potrebi realizacije organiziranog provođenja slobodnog vremena. S obzirom na sve navedeno, osmišljene su aktivnosti koje su svojim sadržajima i načinom provođenja bliske mladima i dopiru do populacije učenika u učeničkih domova kao i do opće populacije mladih koji izlaze vikendom.

Ovaj oblik rada s mladima usmjeren je razvijanju i afirmiranju pozitivnih stavova i životnih stilova. Difuzno je usmjeren i preveniranju različitih aberantnih ponašanja, odnosno razvoju pozitivne slike o sebi i o svijetu oko nas s ciljem osnaživanja u donošenju kvalitetnih životnih odluka. Također uključuje i neophodnu pomoć mladima u kvalitetnoj organizaciji slobodnog vremena.

Očekivani rezultati: Očekivani rezultati odnose se na povećan nivo znanja o mogućim štetnim posljedicama konzumacije alkohola, droga, kockanja i zlouporabe novih tehnologija, specifičnostima mentalnog i fizičkog funkcioniranja adolescenata te osnažen razvoj talenata, interesa i radnih navika. Očekujemo da će se programskim aktivnostima, kroz individualizirani pristup, uspostaviti uspješna komunikacija i odnos povjerenja s djecom korisnicima programa koji će biti motiviraniji za uključivanje u edukativne i kreativne aktivnosti, da će im se kroz osnaživanje vlastitih resursa i omogućavanjem iskustva uspjeha podići razina samopoštovanja. Kroz motivaciju za kvalitetnije provođenje slobodnog vremena te osvještavanje i jačanje talenata mladih 10% mladih biti će uključeno u volonterske aktivnosti na projektu. Radionicama održanim na odgajateljskim vijećima domova podignut će se razina neophodnog znanja osoblja uključenog u odgoj i obrazovanje djece smještene u učeničke domove.

Rezultati u brojkama:

U program uključeno 70 mladih koji su smješteni u učeničke domove i 20 studenata MEDRI

Održano 27 edukativnih radionica za učenike, studente i stručno osoblje

Nivo znanja o štetnim posljedicama konzumacije alkohola i droga te kockanja i ovisnosti o novim tehnologijama povećan u odnosu na početno stanje

Nivo znanja o specifičnostima mentalnog i fizičkog funkcioniranja mladih povećan

Najmanje 15 mladih uključeno u volonterske aktivnosti

Osmišljeno najmanje 10 informativno edukativnih FB i Instagram objava od strane mladih

Kroz outreach aktivnosti na mjestima okupljanja mladih došli u kontakt s 1000 mladih (aktivnosti: razgovor, informiranje, podjela kodoma i tiskanog edukativnog materijala, pružena pomoć ...)

Podijeljeno 1000 brošura o štetnim posljedicama konzumacije alkohola i droga (na okupljalištima mladih)

Provedeno 30 inicijalnih intervjua i motivacijskih razgovora za uključivanje u individualno i/ili obiteljsko savjetovanje

Održana 3 sastanka s vlasnicima kafića i/ili kluba

Održana 4 konzilijarna sastanka partnera i suradnika

11. Trajanje programa

Trajanje jednog ciklusa programa u tjednima: 52

12. Ciljevi programa

Opći: Opći cilj programa „Budi informiran, budi aktivan“ je potaknuti mlade da aktivno i odgovorno preuzimaju odgovornost za svoje mentalno i fizičko zdravlje, da promišljaju i razvijaju osobnu i društvenu odgovornost.

Specifični: Specifični ciljevi:

1. Povećati nivo znanja o mogućim štetnim posljedicama konzumacije alkohola, cigarete i droga, kockanja, igara na sreću, računalnih igrica i Interneta.

Postiže se kreiranjem sadržaja edukativnih radionica na način da informacije o navedenim temama do korisnika dopru na njima blizak i zanimljiv način, kroz korištenje multimedijalnih alata i ostavljanje prostora za razgovor, otvorene diskusije i dijeljenje iskustava.

Nivo znanja bit će provjeren usporedbom inicijalnih upitnika o predznanju o zadanim temama i ponovljenih upitnika nakon završetka edukativnih radionica ove tematike. Sličan sistem evaluacije uspješnosti edukativnih radionica i predavanja o alkoholu, drogama i spolno prenosivim bolestima koristi se u Terrinom preventivnom programu u srednjim školama te redovito daje vrijedne rezultate.

2. Povećati znanje o sebi – o specifičnostima mentalnog i fizičkog funkcioniranja adolescenata

Postiže se stvaranjem prijateljskog odnosa povjerenja što otvara mogućnost razgovora u grupi o svakodnevnim poteškoćama na koje nailaze, a o kojima možda nemaju prilike razgovarati. Kroz edukativne radionice i grupne razgovore bit će upoznati sa specifičnostima biološkog i psihofizičkog razvoja u periodu adolescencije, o pojavama koje ih možda zbunjuju i stvaraju nelagodu koja proizlazi iz nedovoljne informiranosti.

3. Unaprijediti strategije donošenja odluka i asertivnog ponašanja

Postiže se aktivnostima koje razvijaju nove pozitivne načine odgovornog donošenja odluka i nošenje sa situacijama u kojima su nagovarani na nešto što ne žele. Uključuje kada reći Da i kako reći Ne, kao i razliku između pasivnog, agresivnog i asertivnog komuniciranja. Aktivnosti se provode s ciljem razvoja asertivnosti, unaprijećenja načina na koji donose adekvatne svakodnevne i ključne životne odluke, brinu o sebi i zauzimaju se za sebe i svoje potrebe. Ključni pokazatelji aktivnosti i rezultata kojim će biti mjereno postizanje ovog cilja jesu rezultati upitnika o asertivnosti koji će biti proveden na ciljnoj skupini prije i nakon provođenja radionica tematike asertivnosti.

4. Motivirati mlade za kvalitetnije provođenje slobodnog vremena, osvještavanje i jačanje talenata mladih, osnaživanje samopouzdanja

Provodi se kroz inicijalne i grupne motivacijske razgovore, propitivanje interesa i sposobnosti mladih. Cilj je informirati ih o mogućnostima koje nudi lokalna zajednica, a kroz koje bi mogli ostvariti svoje potencijale i zadovoljiti svoje interese. Aktivnosti posredovanja između mladih i udruga i organizacija civilnog društva koje potiču volonterske i druge relevantne aktivnosti.

Ključni pokazatelji aktivnosti su broj mladih uključen u nove aktivnosti, primjena i usporedba upitnika o načinima provođenja slobodnog vremena.

5. Povećati nivo znanja o mogućim štetnim posljedicama konzumacije alkohola, cigareta i droga, kockanja, igara na sreću, računalnih igrica i Interneta kod osoblja učeničkih domova.

Postiže se sudjelovanjem na odgajateljskim vijećima učeničkih domova u funkciji gostiju edukatora o temama ovisnosti, upoznavanja s djelovanjem sredstava ovisnosti, educiranja o alkoholu, pušenju, i novim sintetskim drogama kao najzastupljenijim sredstvima ovisnosti kod srednjoškolske populacije. Kroz interaktivni oblik rada vrši se prijenos znanja i vještina komuniciranja i rada s populacijom mladih povišenog rizika za razvoj ovisnosti.

Ključni pokazatelj aktivnosti je potpisna lista sudionika ovih edukacija te evaluacijski listići zadovoljstva njenim sadržajem.

6. Uključiti mlade u promoviranje zdravih stilova života u svojoj zajednici.

Provodi se motiviranjem i osposobljavanjem mladih za volonterski rad u outreach preventivnim programima na mjestima na kojima se okupljaju mladi (kafići, parkovi, parkirališta...). Učenicima i studentima, u suradnji sa stručnim osobljem osmišljavaju kampanju za promociju zdravih stilova života te će oni koji pokažu najveći interes biti dodatno osposobljeni za volontiranje kao provoditelji outreach programa.

Glavni pokazatelji bit će broj uključenih volontera i njihov angažman u broju odrađenih volonterskih sati, kao i broj diseminiranih edukativnih materijala.

7. Uklju iti vlasnike klubova u preventivne aktivnosti

Djelatnici Terre e stupiti u kontakt sa vlasnicima bar 3 kluba/kafi a koja su zanimljiva mladoj populaciji kako bi postigli dogovor o važnosti edukacije mladih i vlasnika klubova o principima smanjenje štete i aktivnostima koje su važne da bi se stvorili sigurni uvjeti za mlade koji konzumiraju psihoaktivne supstancije

8. Stvoriti mrežu stručne podrške u eni kim domovima (stručni suradnici doma, škole, roditelja, obiteljski liječnik, Terri stručni tim)

Provodi se redovitom komunikacijom i održavanjem konzilijarnih sastanaka stručnih suradnika domova uklju enih u projekt i stručnog tima Udruge Terra. U provedenju aktivnosti planirano je uklju iti djelatnike u eni kih domova (odgajatelji, stručni suradnici, ostalo osoblje) i po potrebi svih ostalih dionika uklju enih u rad s ciljnom skupinom (liječnici obiteljske medicine, profesori, razrednici, treneri) radi što kvalitetnijeg formiranja mreže stručne podrške domovima. Ključni pokazatelj ove aktivnosti je broj održanih grupnih sastanaka suradnika, broj ostvarenih novih kontakata među dionicima uklju enim u rad s ciljnom skupinom (liječnici, nastavnici, treneri, službe domova i tim Terre) te redovitost telefonske i osobne komunikacije s voditeljima i izvoditeljima programa u suradničkim organizacijama.

13. Ciljana skupina

Srednja škola

14. Korisnici programa

Opis korisnika: Korisnici obuhva eni projektom su mladi smješteni u u eni ke domove Kvarner i Podmurvice, kao i studenti sanitarnog inženjerstva MEDRI; dolaze iz raznih krajeva Hrvatske.

54 u enika srednjoškolaca, od 15 do 19 godina; 29 smještenih u u eni ki dom Kvarner, 28 u enika smještenih u Dom Podmurvice te 17 studentica MEDRI.

U enici Prirodoslovo – grafi ke škole i Medicinske škole u Rijeci sudjelovali su na tribini organiziranoj povodom Svjetskog dana borbe protiv AIDS-a 1. prosinca u Gradskoj vije nici, njih 20, a u Prirodoslovno – grafi koj školi održali smo u sklopu Mjeseca borbe protiv ovisnosti za 20 u enika i predavanje na temu psihoaktivnih supstanci i spolono prenosivih bolesti naziva "Između rizi nog i sigurnog ponašanja".

Tako er, procjenjujemo da je oko 1500 mladih iz op e populacije dobilo je informacije diseminacijom edukativnih i informativnih sadržaja putem outreacha i društvenih platformi.

Broj korisnika na godišnjoj bazi: 70, 1500

15. Metode korištene u programu

Savjetovanje, Predavanje, Tribina, Radionica, Edukacija i informiranje putem društvenih mreža

16. Program je evaluiran

da

17. Vrsta provedene evaluacije

Da - Evaluacija procesa

18. Metoda evaluacije

Upitnik za korisnike - u eni ka evaluacija studentskih radionica

19. Evaluatori

Unutarnji

20. Najvažniji rezultati evaluacije

Provedeno vrednovanje je bilo usmjereno na radionice osmišljene od strane studenata; u enici su evaluirali

studentske radionice putem evaluacijskih upitnika.

Podaci dobiveni evaluacijom ukazuju na visoko zadovoljstvo u enika prezentiranim radionicama koje su za njih kreirali studenti Sanitarnog inženjerstva.

Radionica na temu Psihoaktivne droge dobila je ukupnu ocjenu 5.

Visoke ocjene zaslužili su i dodatni materijali, letak (4.9) i video (4.9) izra eni na istu temu.

Na pitanje "Što vam se svidjelo kod ove radionice", u enici su naj eš e navodili:

- komunikacija predava ica s publikom
- komunikativnost predava ica i video
- sve mi se svidjelo

Na pitanje što e vam od svega što ste uli najviše koristiti neki su od odgovora:

- možda u biti slobodnija o ovome razgovarati s prijateljima.
- da pazim na sebe i druge dok smo vani
- da pazim na svoje pi e dok sam vani
- sve e nam na neki na in biti korisno

Radionica na temu Debljina dobila je ukupnu ocjenu 4,7.

Dodatni materijali dobili su sljede e ocjene: letak 4.5 i video 4.5.

Na pitanje "Što vam se svidjelo kod ove radionice", u enici su naveli:

- sve
- prezentacija je pomogla u prikazu teme
- to što je prezentacija jasna i što je pratila sadržaj
- izlaganje
- saznanje novih stvari
- video

Na pitanje "Što e vam od svega što ste uli najviše koristiti" neki su od odgovora:

- postoci za informiranje
- sve informacije
- vaga
- informacije što sve uzrokuje pretilost
- prezentacija
- sve, jer znamo nešto o pravilnoj prehrani
- sve, zato da se znam bolje brinuti o svom zdravlju

Radionica na temu Alkohola i mladih ocijenjena je sa 4.5. Letak je ocjenjen sa 4.5, video 4.7.

Na pitanje "Što vam se svidjelo kod ove radionice", u enici su naveli:

- upotreba kahoota
- kviz
- mit ili istina pitanja
- ljudi koji su predavali, njihova ljubaznost
- sve

Na pitanje "Što e vam od svega što ste uli najviše koristiti" neki su od odgovora:

- zanimljive injenice koje smo uli
- sve

- ne u više piti

Radionica na temu Pušenje dobila je ukupnu ocjenu 5. Letak je dobio ocjenu 4.7, video 4.4.

Na pitanje "Što vam se svidjelo kod ove radionice", u anketi su naveli:

- kviz i predavanja
- sve mi se svidjelo
- komunikativnost
- kahoot

Na pitanje "Što vam od svega što ste naučili najviše koristiti" neki su od odgovora:

- sve, ali možda najviše letak
- neću nikad pušiti
- zanimljive činjenice koje smo naučili

Radionica na temu Mentalno zdravlje dobila je ukupnu ocjenu 4.9, letak 4.9, a video 4.7.

Na pitanje "Što vam se svidjelo kod ove radionice", u anketi su naveli:

- uključivanje publike u komunikaciju
- opuštenost cura tijekom izlaganja
- razgovor s psihologom

Na pitanje "Što vam od svega što ste naučili najviše koristiti" neki su od odgovora:

- to što znam da se nekom mogu obratiti
- da se brinem za mentalno zdravlje
- da potražim pomoć ako mi treba
- video i letak
- da napravim nešto što me smiruje kada nisam dobro

Radionica na temu Cyberbullying dobila je ukupnu ocjenu 4.6, letak 4.6 i video 4.4

Na pitanje "Što vam se svidjelo kod ove radionice", u anketi su naveli:

- informacije
- video
- zanimljivosti
- kviz
- što sve spada u cyberbullying
- izlaganje
- što sam saznala nešto novo
- odnos prezentera prema publici
- naučila sam nešto novo

Na pitanje "Što vam od svega što ste naučili najviše koristiti" neki su od odgovora:

- znanje o vrstama nasilja
- sve, nisam puno znala o toj temi
- prevencija
- informacija da je stalkanje cyberbullying
- saznala sam da je stalking oblik cybernasilja, prenijeti to znanje na druge
- sve, jer znam kako postupiti
- to što smo naučili kako se ponašati na društvenim mrežama

Radionica na temu Spolno odgovorno ponašanje ocijenjena je sa 4.6.. Letak je ocijenjen sa 4.3 i video 4.4.

Na pitanje "Što vam se svidjelo kod ove radionice", učenici su naveli:

- videi
- koli ina sadržaja
- što su prezentacije jasne
- prezentacija
- nova saznanja

Na pitanje "Što će vam od svega što ste učili najviše koristiti" neki su od odgovora:

- informacije o bolestima
- kondomi koje smo dobili
- znanje o rizicima
- koje bolesti su vidljive na koži, koje nisu
- kako se zaštititi
- prevencija
- kako se ponašati da ne bi došlo do opasnih posljedica

Iz ovih podataka dobivenih evaluacijom jasno je da se u učenicima generalno sviđa ovakav način prezentacije sadržaja, da korisnost sadržaja ocjenjuju visokim ocjenama te prepoznaju trud studenata uložen u izradu ovih edukativno informativnih sadržaja.

21. Program je promoviran u okviru medijske kampanje na nacionalnoj i/ili lokalnoj razini

Promoviran: ne

Sadržaj i tijek kampanje:

22. Ukupni proračun programa za jednu godinu provedenja (HRK)

150 000,00 kn

23. Izvori financiranja

Vlastita sredstva (HRK):

Gradsko financiranje (HRK): 70 000,00

Županijsko financiranje (HRK):

Nacionalno financiranje (HRK): 80 000,00

Drugi izvori (HRK):